



ŚWIATOWY
KONGRES
KOPERNIKAŃSKI



UNIwersytet
MIKOŁAJA KOPERNIKA
W TORUNIU



NOTATNIK
PROGRAMY SEKCJI
INFORMACJE

550-lecie urodzin
Mikołaja Kopernika
1473–2023

**Toruńska część Kongresu
12–16 września 2023**

→ WWW.KOPERNIK550.UMK.PL



SPIS TREŚCI

Mikołaj Kopernik	4
Wykłady plenarne	6
Program ramowy	9
Programy sekcji	12
 Sekcja Historii Astronomii	13
 Sekcja Kulturoznawcza	16
 Sekcja Historii Medycyny	22
 Sekcja Lekarska	25
 Sekcja Młodzieżowa	26
 Sekcja Nauczycielska	27
Plany budynków	29
Wydarzenia towarzyszące	32
Recital fortepianowy Mateusza Krzyżowskiego	33
Zjedz jak Kopernik!	34
Infografiki	38
Notatnik	40

MIKOŁAJ KOPERNIK



Mikołaj Kopernik urodził się w Toruniu 19 lutego 1473 roku w rodzinie bogatego kupca Mikołaja Kopernika i Barbary z domu Watzenrode. Ochrzczono go w kościele parafialnym pod wezwaniem Świętych Janów Chrzciciela i Ewangelisty. Mikołaj Kopernik, ojciec astronoma (ok. 1425–1483), pochodził z kupieckiej rodziny z Nysy. W Toruniu osiadł w 1455 r., gdzie w 1458 r. ożenił się z Barbarą Watzenrode (ok. 1438–1495), córką bogatego kupca toruńskiego Łukasza, siostrą późniejszego biskupa warmińskiego też Łukasza (1447–1512). Kopernikowie mieli 4 dzieci: Barbarę (ok. 1460– ok. 1525), Katarzynę (ok. 1471– po 1509), Mikołaja (1473–1543) i Andrzeja (ok. 1475– ok. 1518).

Młody Mikołaj, podjął naukę w szkole parafialnej przy kościele św. Janów w Toruniu zapewne w wieku 7 lat. W latach 1489–1491 kontynuował naukę w szkole braci Wspólnego Życia w Chełmnie. W 1491 r. wyjechał razem z młodszym bratem Andrzejem na studia do Krakowa. Po śmierci matki w 1495 r. bracia przerwali studia w Akademii Krakowskiej i udali się do wuja biskupa na Warmię. Jeszcze w 1495 r. Mikołaj został członkiem kapituły warmińskiej. Latem 1496 r. wyruszył Do Włoch, by podjąć studia na uniwersytecie w Bolonii. W Bolonii spotkał na swojej drodze wybitnego profesora astronomii – Dominika Marię Novara (1454–1504). Kontakt z tym uczonym wywarł znaczący wpływ na późniejsze poglądy Kopernika. Wiosną 1500 roku Kopernik wspólnie z bratem wyjechał z Bolonii do Rzymu na uroczystości związane z Rokiem Jubileuszowym. Mikołaj Kopernik prowadził tam obserwacje zaćmienia Księżyca i wygłosił pierwszy swój publiczny wykład z astronomii. Wiosną 1501 r. Kopernikowie wrócili na Warmię, by uzyskać zgodę na kontynuowanie studiów. Mikołaj miał kontynuować studia z medycyny w Padwie, a Andrzej studia prawnicze w Rzymie. Ostatecznie jednak Kopernik nie ukończył studiów medycznych stosownym egzaminem i nie uzyskał tytułu doktora. Nie przeszkadzało mu to jednak w przyszłości w praktykowaniu medycyny. Aby zadośćuczynić oczekiwaniom kapituły musiał jednak osiągnąć jakiś stopień naukowy.



Ostatecznie 31 maja 1503 roku Kopernik uzyskał stopień doktora prawa kanonicznego i jesienią tego roku powrócił na Warmię.

Odtąd – aż do śmierci w 1543 r. przebywał głównie na Warmii – najpierw w Lidzbarku Warmińskim, co najmniej do 1510 r., potem we Fromborku. Po śmierci wuja w 1512 r. poświęcił się pracy na rzecz kapituły, pełniąc w niej funkcję kanclerza, wizytatora, wikariusza generalnego i administratora dóbr kapitulnych. Z tytułu tego ostatniego zajęcia wyjeżdżał do Olsztyna i tam rezydował w latach 1516–1518 i w 1520 r. W tym ostatnim roku przygotowywał miasto do obrony przed wojskami wielkiego mistrza krzyżackiego Albrechta. W latach 1512–1519 astronom powrócił przede wszystkim do aktywnej działalności naukowej. Poczynił w tym czasie liczne obserwacje astronomiczne ruchu planet, które pozwoliły mu na przystąpienie do pisania jego najważniejszego dzieła *De revolutionibus*.

W tym też czasie (1517 r.) opracował swoją pierwszą rozprawę o reformie pieniądza *Rozmyślania*. Miało to związek z psuciem monety przez Zakon, skargami stanów na ten proceder oraz misją biskupa w Królewcu, gdzie miano zabiegać o ukrócenie tych praktyk. W 1528 r. Kopernika wciągnięto znów w sprawy polityki monetarnej. Dzięki namowom biskupa Ferbera astronom opracował przed marcem 1528 roku ostateczną wersję swojego traktatu *Rozprawa o bicu monety*, w którym wyłożył zasadę, że gorszy pieniądz wypiera lepszy.

Po 1538 r. wycofał się z aktywnego życia publicznego i przebywał we Fromborku. W maju 1539 r. odwiedził Kopernika we Fromborku profesor uniwersytetu w Wittenberdze – Jerzy Joachim Retyk. Namówił on ostatecznie Kopernika w 1541 r. do wydania swojego dzieła drukiem. Około 21 marca 1543 roku dzieło astronoma *O obrotach sfer niebieskich* wyszło ostatecznie drukiem w Norymberdze. Dokładna data jego śmierci nie jest znana. Zmarł krótko przed 21 maja 1543 r., chociaż istnieje prawdopodobieństwo, że nastąpiło to – zgodnie z datą umieszczoną na poświęconym mu epitafium – 24 maja.

WYKŁADY PLENARNE



MICHAŁ HELLER

KOPERNIK JAKO RELATYWISTA

Ks. prof. dr hab. Michał Heller, laureat tegorocznej Nagrody Naukowej „Ratio et Spes”, jest emerytowanym profesorem zwyczajnym Uniwersytetu Papieskiego Jana Pawła II w Krakowie oraz członkiem stowarzyszonym Watykańskiego Obserwatorium Astronomicznego. Jest również członkiem zwyczajnym Papieskiej Akademii Nauk, członkiem zwyczajnym Polskiej Akademii Umiejętności w Krakowie, a także laureatem prestiżowej Nagrody Johna Templetona, Kawalerem Orderu Orła Białego oraz laureatem Nagrody Erazma i Anny Jerzmanowskich. Ksiądz Profesor Heller jest założycielem Centrum Kopernika Badań Interdyscyplinarnych – obecnie części Uniwersytetu Jagiellońskiego w Krakowie. Dziedzinaми badawczymi Księdza Profesora są fizyka relatywistyczna, w szczególności kosmologia relatywistyczna, a także geometryczne metody w fizyce, filozofia przyrody i historia nauki oraz problematyka z pogranicza nauki i teologii. Ksiądz Profesor jest autorem licznych prac naukowych i książek popularnonaukowych.



Obejrzyj wykłady
na kanale ŚKK
na YouTube



ANDRZEJ UDALSKI

ASTRONOMIA POLSKA W OSTATNICH DEKADACH

Prof. dr hab. Andrzej Udalski to jeden z najwybitniejszych współczesnych światowych astrofizyków, astronom i projektant-konstruktor, były dyrektor Obserwatorium Astronomicznego Uniwersytetu Warszawskiego. Nieprzerwanie dostarcza współczesnej astronomii nowych odkryć naukowych, wytyczając kolejne kierunki badań oraz rozwijając pionierskie metody prowadzenia obserwacji astronomicznych. Urodzony w Łodzi, studia magisterskie ukończył na Wydziale Fizyki Uniwersytetu Warszawskiego (1980), tu też w 1988 roku uzyskał stopień naukowy doktora. Swoją karierę związał głównie z Uniwersytetem Warszawskim, gdzie w 1996 roku habilitował się, a w 2000 otrzymał tytuł profesora nauk fizycznych. Jest członkiem rzeczywistym Polskiej Akademii Nauk, członkiem Polskiej Akademii Umiejętności oraz członkiem zagranicznym amerykańskiej National Academy of Sciences. Autor i współautor kilkuset prac naukowych z zakresu astronomii i astrofizyki. W 1992 roku zainicjował trwający do dzisiaj projekt OGLE polegający na wielkoskalowym fotometrycznym przeglądzie nieba skoncentrowanym na badaniach zmienności jasności rozmaitych obiektów. Za dorobek naukowy otrzymał wiele prestiżowych nagród i odznaczeń, w tym m.in. Krzyż Komandorski Orderu Odrodzenia Polski, Nagrodę Dana Davida, Medal Karla Schwarzschilda oraz Tycho Brahe Medal Europejskiego Towarzystwa Astronomicznego.



EWINE VAN DISHOECK

*FROM NICOLAUS COPERNICUS TO JAMES WEBB:
NEW WORLD VIEWS*

Ewine van Dishoeck jest profesorem astrofizyki molekularnej na Uniwersytecie w Lejdzie w Niderlandach, a także zagranicznym pracownikiem naukowym Instytutu Fizyki Pozaziemskiej Maxa Plancka w Garching w Niemczech. Po ukończeniu studiów w Lejdzie w 1984 roku zajmowała stanowiska na Uniwersytetach Harvarda, Princeton i Caltech. Powróciła do Lejdy w roku 1990. Prace prowadzone przez jej zespół w nowatorski sposób łączą świat chemii z fizyką i astronomią, dzięki czemu możliwe jest badanie szlaku molekularnego od obłoków gwiazdotwórczych do dysków planetotwórczych. Była mentorem kilkudziesięciu studentów i postdoków. Jest znana ze swojej pracy nad projektowaniem najpotężniejszych na świecie teleskopów kosmicznych, takich jak Atacama Large Millimeter Array czy teleskop Jamesa Webba. Van Dishoeck otrzymała wiele nagród i wyróżnień, w tym Nagrodę Spinozy w 2000 roku, która jest najważniejszą nagrodą akademicką w Niderlandach, Medal Jamesa Craiga Watsona (2018) przyznawany przez US National Academy of Sciences za wybitny wkład do astronomii, Nagrodę Kavli w dziedzinie astrofizyki (2018) – najważniejszą nagrodę naukową w tej dziedzinie na świecie, Medal Karla Schwarzschilda (2019), Nagrodę Jules’a Janssena (2020) oraz Złoty Medal im. Nielsa Bohra (2022). Jest członkiem lub członkiem zagranicznym kilku akademii nauk, w tym Niderlandów, Stanów Zjednoczonych, Niemiec i Norwegii. W latach 2007-2021 była dyrektorem naukowym Netherlands Research School for Astronomy (NOVA). W latach 2018-2021 pełniła funkcję przewodniczącej Międzynarodowej Unii Astronomicznej (IAU), światowej organizacji zrzeszającej zawodowych astronomów. Van Dishoeck z pasją popularyzuje astronomię, również za pomocą sztuki. W 2019 roku była współkuratorką wystawy w Muzeum Boerhaave w Lejdzie zatytułowanej „Kosmos: Sztuka i Wiedza”.

PROGRAM RAMOWY

11 WRZEŚNIA PONIEDZIALEK

10:00 Otwarcie XLI Zjazdu Polskiego Towarzystwa Astronomicznego (PTA)
WNEiZ UMK

12:00–18:00 XLI Zjazd Polskiego Towarzystwa Astronomicznego
WNEiZ UMK

12 WRZEŚNIA WTOREK

09:00–14:00 Obrady w sesjach tematycznych



SEKCJA HISTORII ASTRONOMII

Copernicus and Astronomy: Continuity, Reform, and Dissemination
WNEiZ UMK



XLI ZJAZD POLSKIEGO TOWARZYSTWA ASTRONOMICZNEGO
WNEiZ UMK

16:00–18:00 Uroczyste otwarcie części toruńskiej
Światowego Kongresu Kopernikańskiego
CKK Jordanki

Sesja Plenarna – Wykłady inauguracyjne toruńską część Światowego
Kongresu Kopernikańskiego
CKK Jordanki

Wykład ks. prof. Michała Hellera
Kopernik jako relatywista

Wykład prof. Andrzeja Udalskiego
Astronomia polska w ostatnich dekadach

18:00–19:30 Uroczysty koncert
Ars Cantus, kierownictwo artystyczne Tomasz Dobrzański –
koncert muzyki dawnej
CKK Jordanki

13 WRZEŚNIA ŚRODA

09:00–13:30 Obrady w sesjach tematycznych



SEKCJA KULTUROZNAWCZA

Mikołaj Kopernik w kulturze pamięci

» Panel
Antropologiczny
CH UMK

» Panel
Literaturoznawczy
CH UMK

» Panel Historyczno-
artystyczny
CH UMK



SEKCJA HISTORII MEDYCYNY

Podróże i nauka: edukacyjne podróże medyczne, transfer wiedzy i wymiana kulturowa w Europie Środkowej na przestrzeni wieków
XIX Biannual Conference of the German–Polish Society for the History of Medicine
CH UMK



SEKCJA HISTORII ASTRONOMII

Copernicus and Astronomy: Continuity, Reform, and Dissemination
WNEiZ UMK



XLI ZJAZD PTA
WNEiZ UMK

15:30–18:00



SEKCJA KULTUROZNAWCZA

Mikołaj Kopernik w kulturze pamięci

- » Panel
Antropologiczny
CH UMK
- » Panel
Literaturoznawczy
CH UMK
- » Panel Historyczno-
artystyczny
CH UMK



SEKCJA HISTORII MEDYCYNY

W cieniu Kopernika i Wesaliusza...
CH UMK



SEKCJA HISTORII ASTRONOMII

Copernicus and Astronomy: Continuity, Reform, and Dissemination
WNEiZ UMK



XLI ZJAZD PTA
WNEiZ UMK

14 WRZEŚNIA CZWARTEK

09:00–13:00

Obrady w sesjach tematycznych



SEKCJA KULTUROZNAWCZA

Mikołaj Kopernik w kulturze pamięci

- » Panel
Antropologiczny
CH UMK
- » Panel
Literaturoznawczy
CH UMK
- » Panel Historyczno-
artystyczny
CH UMK



SEKCJA HISTORII MEDYCYNY

W cieniu Kopernika i Wesaliusza...
CH UMK



SEKCJA HISTORII ASTRONOMII

Copernicus and Astronomy: Continuity, Reform, and Dissemination
WNEiZ UMK



XLI ZJAZD PTA
WNEiZ UMK

15:30–17:00

Debata

Czy Kopernik jeszcze nas kręci?
Ratusz Staromiejski

18:00–20:00 Recital fortepianowy Mateusza Krzyżowskiego – laureata
XII Międzynarodowego Konkursu I.J. Paderewskiego
Aula UMK

15 WRZEŚNIA PIĄTEK

08:30–14:00 Obrady w sesjach tematycznych



SEKCJA KULTUROZNAWCZA

Mikołaj Kopernik w kulturze pamięci

» Panel Antropologiczny CH UMK » Panel Literaturoznawczy CH UMK » Panel Historyczno-artystyczny CH UMK



SEKCJA MŁODZIEŻOWA

Wręczenie nagród w konkursach
Ratusz Staromiejski



SEKCJA HISTORII ASTRONOMII

Copernicus and Astronomy: Continuity, Reform, and Dissemination WNEiZ UMK



XLI ZJAZD PTA

WNEiZ UMK



SEKCJA LEKARSKA

Od Kopernika do współczesności
Ratusz Staromiejski

16:00–18:00 Uroczyste zakończenie Światowego Kongresu Kopernikańskiego
CKK Jordanki

Wykład zamykający Światowy Kongres Kopernikański
(prof. Ewine van Dishoeck, była Przewodnicząca Międzynarodowej
Unii Astronomicznej)
CKK Jordanki

Podsumowanie Światowego Kongresu Kopernikańskiego
CKK Jordanki

Wystąpienie kończące ŚKK
CKK Jordanki

18:00–19:30 Uroczysty koncert
Anna Maria Jopek & Kroke
CKK Jordanki

16 WRZEŚNIA SOBOTA

10:00–13:00
14:00–17:00



SEKCJA EDUKACYJNA dla Nauczycieli

CH UMK

PROGRAMY SEKCJI



SEKCJA
HISTORII ASTRONOMII

12–15 września 2023 r.



SEKCJA
KULTUROZNAWCZA

13–15 września 2023 r.



SEKCJA
HISTORII MEDYCYNY

13–14 września 2023 r.



SEKCJA
LEKARSKA

15 września 2023 r.



SEKCJA
MŁODZIEŻOWA

15 września 2023 r.



SEKCJA
NAUCZYCIELSKA

16 września 2023 r.



Mapa punktów
kongresowych

Szczegółowe programy
dostępne są na stronie
kopernik550.umk.pl



SEKCJA

HISTORII ASTRONOMII

KONFERENCJA W JĘZYKU ANGIELSKIM

Kopernik i Astronomia: ciągłość, reforma i wczesna recepcja

12–15.09.2023

Uniwersytet Mikołaja Kopernika w Toruniu

Wydział Nauk Ekonomicznych i Zarządzania UMK

ul. Gagarina 13a, Toruń

12 WRZEŚNIA WTOREK

DZIEDZICTWO ASTRONOMII PTOLEMEUSZA I TABLIC ALFONSYŃSKICH

08:00–09:00 Rejestracja

09:00–09:30 Otwarcie konferencji

09:30–10:30 Wykład plenarny

F. Jamil Ragep, Professor Emeritus

(Institute of Islamic Studies, McGill University, Kanada)

Geniusz Mikołaja Kopernika – perspektywa nauki islamu

SESJA 1

10:30–11:00

Podręczniki z tablicami (*zījēs*) w astronomii islamu i ich

rozpowszechnienie w średniowiecznej Europie

Benno Van Dalen (Ptolemaeus Arabus et Latinus – Bayerische Akademie der Wissenschaften, Niemcy)

11:00–11:30

Podstawy astronomii al-Farghaniego jako systematyczny opis
ruchów planet

Razieh S. Mousavi (Max Planck Institute for the History of Science,
Humboldt University of Berlin, Niemcy)

11:30–12:00

Przerwa kawowa

SESJA 2

12:00–12:30

Przedkopernikańskie przedstawienia Ziemi a filozofia naturalna

Fateme Savadi (Institute of Islamic Studies, McGill University, Kanada)

12:30–13:00

Wielkość, odległość i porządek – późnośredniowieczna astronomia
islam i ciała niebieskie w liczbach

Sally P. Ragep (Institute of Islamic Studies, McGill University, Kanada)

13:00–13:30

Wielkość i odległości ciał niebieskich w astronomii Alī al-Qūshjī –
analiza historyczna i matematyczna

Hasan Umut (Department of History, Boğaziçi University, Turcja)

13:30–14:00	Heliocentryczny ślad w astronomii ptolemejskiej Sajjad Nikfahm-Khubravan (University of New Hampshire, USA)
14:00–15:30	Lunch
13 WRZEŚNIA ŚRODA	
DZIEDZICTWO ASTRONOMII PTOLEMEUSZA I TABLIC ALFONSYŃSKICH	
09:30–10:30	Wykład plenarny Michael H. Shank, Professor Emeritus (University of Wisconsin-Madison, USA) <i>Astronomiczne „dziwolągi” przed Kopernikiem – krytyka modeli Ptolemeusza w „Defensio Theonis” Regiomontana</i>
SESJA 3	
10:30–11:00	Astronomia homocentryczna i Kopernik Robert G. Morrison (Bowdoin College, USA)
11:00–11:30	Bez tłumaczy nie byłoby łacińskiej astronomii, czyli o status quo badań nad średniowiecznymi tłumaczami tekstów astronomicznych z arabskiego na łacinę Dag Nikolaus Hasse (Julius-Maximilians-Universität Würzburg, Niemcy)
11:30–12:00	Przerwa kawowa
SESJA 4	
12:00–12:30	Odejscie od astronomii Ptolemeusza w łacińskiej Europie XII wieku Philipp Nothaft (All Souls College, University of Oxford, Wielka Brytania)
12:30–13:00	Rękopisy się liczą? Subiektywna wizja tradycji Tablic alfonsyńskich z pytaniem na końcu Matthieu Husson (SYRTE, Observatoire de Paris - Université PSL, CNRS, Sorbonne Université, LNE, Francja)
13:00–13:30	Równanie czasu w Epitome Almagesti i innych łacińskich komentarzach do Almagestu Henry Zepeda (Wyoming Catholic College, USA)
13:30–15:30	Lunch
SESJA 5	
15:30–16:00	Tradycje astronomiczne w Bizancjum w późnym średniowieczu (XIII–XV w.) Alberto Bardi (Department of the History of Science, Tsinghua University, Chiny)
16:00–16:30	Paryskie <i>Tablice alfonsyńskie</i> w astronomii późnośredniowiecznego Bizancjum Anne-Laurence Caudano (University of Winnipeg, Kanada)
16:30–17:00	Astronomia Kopernika i jego wizerunek w źródłach hebrajskich od XVI w. do współczesności Y. Tzvi Langermann, Professor Emeritus (Bar Ilan University, Izrael)

14 WRZEŚNIA CZWARTEK

ASTRONOMIA KOPERNIKA

09:00–10:00 Wykład plenarny
Robert S. Westman, Professor Emeritus
(University of California San Diego, USA)
Kopernik i astrologia – kilka uwag na temat toczącej się dyskusji

SESJA 6

10:00–10:30 **Kopernik i tablica astronomiczna z 1428 roku**
Richard L. Kremer, Professor Emeritus of History
(Dartmouth College, USA)

10:30–11:00 **Wczesne “homocentryczne modele” ruchów planet Kopernika – geneza i ich dalsze losy**
André Goddu, Emeritus Professor of Astronomy and Physics
(Stonehill College, USA)

11:00–11:30 **Celia Calcagniniego obrona ruchu Ziemi na gruncie filozofii (ok. 1518)**
Pietro Daniel Omodeo (Ca' Foscari University of Venice, Włochy)

11:30–12:00 Przerwa kawowa

SESJA 7

12:00–12:30 **Olsztyński heliograf Kopernika**
Gerd Graßhoff (Humboldt University of Berlin, Berlin Institute for the Foundation of Learning and Data, Niemcy)

12:30–13:00 **Astrologiczne kompetencje Kopernika**
David Juste (Ptolemaeus Arabus et Latinus – Bayerische Akademie der Wissenschaften, Niemcy)

13:00–14:30 Lunch

15 WRZEŚNIA PIĄTEK

WCZESNA RECEPCJA

SESJA 8

08:30–09:00 **Kopernikanizm Arystarcha i jego interpretacja według Keplera**
Christián Carlos Carman (National University of Quilmes, Argentyna)

09:00–09:30 **„Oto jak należy postąpić się astrologią” – o odległościach i wielkościach planet w kosmosie heliocentrycznym w Londynie w 1603 roku**
Jarosław Włodarczyk (Institute for the History of Science, Polish Academy of Sciences, Polska)

09:30–10:00 **Pokrewieństwo Ziemi i Księżyca według Kopernika – od podobieństw do argumentów na rzecz heliocentryzmu**
Natacha Fabbri (Museo Galileo. Istituto e Museo di Storia della Scienza, Włochy)

10:00–10:30	Zwolennicy Kopernika na własnych warunkach, czyli zmagania z heliocentryzmem w Akademii Rysiów (1603–1630) Federica Favino (Sapienza University, Włochy)
10:30–11:00	Przerwa kawowa
SESJA 9	
11:00–11:30	Początki recepcji Kopernika w Hiszpanii: od Jerónima de Chavesa i Jerónima Muñoza do Diega de Mesy i Juana Cedilla Díaza Miguel Ángel Granada (University of Barcelona, Hiszpania)
11:30–12:00	Kopernik w dziełach astrologicznych. Hiszpańscy autorzy epoki wczesnonowożytnej Tayra Mc Lanuza-Navarro (Ca' Foscari Università di Venezia, Italy / Universitat Pompeu Fabra Barcelona, Hiszpania)
12:00–12:30	Biografie Kopernika i eseje mu poświęcone jako część kultury pamięci Andreas Kühne (Ludwig-Maximilians-Universität, Munich, Niemcy)
12:30–13:00	Zakończenie konferencji
13:00–14:30	Lunch



SEKCJA KULTUROZNAWCZA

Mikołaj Kopernik w kulturze pamięci

13–15.09.2023
 Uniwersytet Mikołaja Kopernika w Toruniu
 Collegium Humanisticum
 ul. Bojarskiego 1, Toruń

13 WRZEŚNIA ŚRODA

SESJA PLENARNA TŁUMACZENIE SYMULTANICZNE

09:00–09:20	Powitanie gości i rozpoczęcie konferencji
09:20–09:40	Making and Knowing: Practical Knowledge in Early Modern Europe Pamela Smith (Columbia University, USA)
09:40–10:00	Copernicus as Philologist: The Influence of Philology on Revolutionary Astronomy Rens Bod (University of Amsterdam, Holandia)
10:00–10:15	Przerwa techniczna

PANEL ANTROPOLOGICZNY C.0.39 TŁUMACZENIE SYMULTANICZNE

10:15–10:35	Między kulturą refleksyjną i potoczną XVIII wieku, czyli kim był Mikołaj Kopernik? Stanisław Roszak, Agnieszka Wieczorek (Uniwersytet Mikołaja Kopernika w Toruniu, Polska)
10:35–10:55	Recepcja myśli kopernikańskiej we wczesnonowoczesnej Anglii Barbara Bienias (Polska Akademia Nauk, Polska)
10:55–11:15	Doktryna Kopernika w cyklach wykładów z filozofii profesorów Akademii Kijowsko-Mohylańskiej Maria Kashuba (Львівська національна музична академія мени Миколи Лисенка, Ukraina)
11:15–11:40	Dyskusja
11:40–12:00	Przerwa kawowa
12:00–12:20	Padewskie studia Kopernika w oczach polskich erudytów-podróżników (XIX–XX wiek) Mirosław Lenart (Uniwersytet Opolski, Polska)
12:20–12:40	Copernican Memories and Commemorations in Padua Franco Benucci (Università degli Studi di Padova, Włochy)
12:40–13:00	Celebrating history. Copernicus and Ferrara Marco Bresadola (Università degli Studi di Ferrara, Włochy)
13:00–13:20	Between Copernicus and Calcagnini: the Studium and the scientific environment in Ferrara Maria Giulia Lugaresi (Università degli Studi di Ferrara, Włochy)
13:20–14:00	Dyskusja
14:00–15:30	Lunch
15:30–15:50	Jubileusz kopernikowski 1843 r. w Toruniu i w Prusach – projekt pomnika i dyskusja nad narodowością Magdalena Niedzielska (Uniwersytet Mikołaja Kopernika w Toruniu, Polska)
15:50–16:10	Kopernik w historiografii XIX i XX wieku – przedmiot sporów, analiz i upamiętniania Krzysztof Zamorski (Uniwersytet Jagielloński, Polska)
16:10–16:30	Nicolaus Copernicus, a German hero? Karin Friedrich (University of Aberdeen, Wielka Brytania)
16:30–16:50	Mikołaj Kopernik w propagandzie III Rzeszy na przykładzie „Institut für Deutsche Ostarbeit” Mirosław Kłusek (Uniwersytet Łódzki, Polska)
16:50–17:10	Czy Kopernik był Polakiem czy Niemcem? Temat „narodowości” Kopernika we współczesnych mediach niemieckich Renata Skowrońska (Uniwersytet Mikołaja Kopernika w Toruniu, Polska)
17:10–18:00	Dyskusja

PANEL LITERATUROZNAWCZY AB.1.22 TŁUMACZENIE SYMULTANICZNE

10:15–10:35	Mikołaj Kopernik we współczesnych podręcznikach historii Anno Domini 2023 – polsko-niemiecki dwugłós edukacyjny Izabela Lewandowska (Uniwersytet Warmińsko-Mazurski w Olsztynie, Polska), Stephanie Zloch (Technische Universität Dresden, Niemcy)
10:35–10:55	Kopernikańskie otwieranie umysłów. Edukacja polonistyczna w poszukiwaniu modelu humanisty Anna Janus-Sitarz (Uniwersytet Jagielloński, Polska)
10:55–11:15	Kopernik w Internecie. Nowa odsłona portalu kopernikańskiego Liliana Lewandowska, Dominik Piotrowski (Uniwersytet Mikołaja Kopernika w Toruniu, Polska)
11:15–11:40	Dyskusja
11:40–12:00	Przerwa kawowa
12:00–12:20	Carmina Copernicana – Kopernikus in der neulateinischen und neualtgrichischen Dichtung Irina Tautschnig (Universität Bonn, Niemcy)
12:20–12:40	Das Kopernikanische Weltbild - erstmals in deutschen Schulen Olaf Kretzer (Schul und Volkssternwarte Suhl, Niemcy)
12:40–13:00	„Verbesserung der Gelehrsamkeit“ – Die Aufwertung des Gelehrtenstandes in Johann Christoph Gottscheds Gedächtnisrede auf Kopernikus Andreas Erb (Stadtarchiv Amberg, Niemcy)
13:00–13:20	Figura przewrotu. Obecność Mikołaja Kopernika w piśmiennictwie pokolenia polskiego pozytywizmu Dawid Maria Osiński (Uniwersytet Warszawski, Polska)
13:20–14:00	Dyskusja
14:00–15:30	Lunch
15:30–15:50	Literackie kreacje postaci Mikołaja Kopernika twórców z Warmii i Mazur Zbigniew Chojnowski (Uniwersytet Warmińsko-Mazurski w Olsztynie, Polska)
15:50–16:10	Kopernik – nudziarz czy heros?, czyli odkrywanie przez biografie Elżbieta Kruszyńska (Uniwersytet Mikołaja Kopernika w Toruniu, Polska)
16:10–16:30	Losy traktatów monetarnych Mikołaja Kopernika po jego śmierci Mirosław Bochenek (Uniwersytet Mikołaja Kopernika w Toruniu, Polska)
16:30–16:50	Jak w teatrze nazistowskim obchodzono 400. rocznicę śmierci Mikołaja Kopernika Marek Podlasiak (Uniwersytet Mikołaja Kopernika w Toruniu, Polska)
16:50–17:10	Ewolucja wizerunku astronoma. Postać Kopernika w III Rzeszy, NRD i zjednoczonych Niemczech Przemysław Chojnowski (Universität Wien, Austria)
17:10–18:00	Dyskusja

PANEL HISTORYCZNO-ARTYSTYCZNY AB.0.08

10:15–10:35	Mikołaj Kopernik – oblicze, które znamy (ale czy na pewno?) Kazimierz Ożóg (Uniwersytet Rzeszowski, Polska)
10:35–10:55	Nicolas Copenicus in the Culture of Remembrance in Numismatics Petr Vorel (Univerzita Pardubice, Czechy)
10:55–11:15	Nicolaus Copernicus, as (Polish) ambassador on stamps and currency Florian Ostrowski (Universität Wien, Austria)
11:15–11:40	Dyskusja
11:40–12:00	Przerwa kawowa
12:00–12:20	Siła wizerunku. Ikonografia kopernikańska w przedstawieniach graficznych do końca XIX wieku Michał Kłosiński (Muzeum Okręgowe w Toruniu, Polska)
12:20–12:40	Ryciny nowożytne jako wzór wizerunków Mikołaja Kopernika w dziewiętnastowiecznym malarstwie i rzeźbie Marzena Królikowska-Dziubecka (Polski Instytut Studiów nad Sztuką Świata, Polska)
12:40–13:00	Early monuments commemorating Copernicus Jacek Tylicki (Uniwersytet Mikołaja Kopernika w Toruniu, Polska)
13:00–13:20	Czas pracy, czas ducha na cześć Kopernika – Jan Matejko Marta Kłak-Ambrożkiewicz (Muzeum Narodowe w Krakowie, Polska)
13:20–14:00	Dyskusja
14:00–15:30	Lunch
15:30–15:50	Ulice Mikołaja Kopernika w Polsce – studium geograficzno-przestrzenne Mieczysław Kunz, Anna Kozłowska (Uniwersytet Mikołaja Kopernika w Toruniu, Polska)
15:50–16:10	Obchody pięćsetlecia urodzin Mikołaja Kopernika w toruńskim środowisku artystycznym Małgorzata Geron (Uniwersytet Mikołaja Kopernika w Toruniu, Polska)
16:10–16:30	Polska sztuka na emigracji w 500. rocznicę urodzin Mikołaja Kopernika Jan Wiktor Sienkiewicz (Uniwersytet Mikołaja Kopernika w Toruniu, Polska)
16:30–16:50	„Czego chcą obrazy?” Antropologia wizualnych reprezentacji postaci Mikołaja Kopernika we współczesnej kulturze wizualnej Marcin Jaworski (Uniwersytet Mikołaja Kopernika w Toruniu, Polska)
16:50–17:10	„Żywy pomnik” Kopernika – kampus uniwersytecki w Toruniu Michał Pszczółkowski (Akademia Sztuk Pięknych w Gdańsku, Polska)
17:10–18:00	Dyskusja

14 WRZEŚNIA CZWARTEK

SESJA PLENARNA TŁUMACZENIE SYMULTANICZNE

10:00–10:20 **Corpus Mysticum vs Corpora Terrestria: Kościół rzymskokatolicki wobec Mikołaja Kopernika w XV–XXI wieku**
Hubert Łaskiewicz (Uniwersytet Warszawski, Polska)

10:20–10:40 **Nicolaus Copernicus in Brasils education, science and art**
Renato de Oliveira Brito (Catholic University of Brasil, Brazylia)

10:40–11:00 **Dyskusja**

11:00–11:30 **Przerwa kawowa**

PANEL ANTROPOLOGICZNY C.0.39 TŁUMACZENIE SYMULTANICZNE

11:30–11:50 **Kopernik – pamięć i marketing miejsc. Między Toruniem a Olsztynem**
Rafał Klešta-Nawrocki (Uniwersytet Mikołaja Kopernika w Toruniu, Polska),
Radosław Sierocki (Uniwersytet Warmińsko-Mazurski w Olsztynie, Polska)

11:50–12:10 **Mikołaj Kopernik w polskiej turystyce kulturowej: potencjał, wykorzystanie, szanse**
Armin Mikos von Rohrscheidt (Uniwersytet Zielonogórski, Polska)

12:10–12:30 **Copernicus Glocalised: Remembering the 1973 Anniversary Celebrations**
Adam Kola (Uniwersytet Mikołaja Kopernika w Toruniu, Polska)

12:30–13:00 **Dyskusja**

13:00–14:30 **Lunch**

PANEL LITERATUROZNAWCZY AB.1.22

11:30–11:50 **The Copernicus Legacies in Anglophone Children's Literature**
Jystyna Deszcz-Tryhubczak (Uniwersytet Wrocławski, Polska)

11:50–12:10 **Literacka legenda Mikołaja Kopernika w wybranych polskich utworach dla dzieci i młodzieży**
Marcin Lutomiński (Uniwersytet Mikołaja Kopernika w Toruniu, Polska)

12:10–12:30 **Astronom na ławie oskarżonych. Mikołaj Kopernik jako bohater sensacyjnych powieści Artura Górskiego („Zdrada Kopernika”) i Krzysztofa Beśki („Konstelacja zbrodni”)**
Adam Mazurkiewicz (Uniwersytet Łódzki, Polska)

12:30–13:00 **Dyskusja**

13:00–14:30 **Lunch**

PANEL HISTORYCZNO-ARTYSTYCZNY AB.0.08

11:30–11:50 **Nieznany portret Mikołaja Kopernika autorstwa Jana Gładysza w świetle badań nieinwazyjnych ze zbiorów Muzeum PAN Biblioteki Kórnickiej w Zamku Kórnickim**
Solongo Gansukh, Jarosław Rogóż (Uniwersytet Mikołaja Kopernika w Toruniu, Polska)

11:50–12:10	Portret Mikołaja Kopernika z Muzeum Okręgowego w Toruniu – historia badań konserwatorskich Justyna Olszewska-Świetlik (Uniwersytet Mikołaja Kopernika w Toruniu, Polska)
12:10–12:30	Zastosowanie nowoczesnych technik nieniszczących w badaniach tzw. portretu gimnazjalnego Mikołaja Kopernika z Muzeum Okręgowego w Toruniu Elżbieta Basiul (Uniwersytet Mikołaja Kopernika w Toruniu, Polska)
12:30–13:00	Dyskusja
13:00–14:30	Lunch

15 WRZEŚNIA PIĄTEK

PANEL ANTROPOLOGICZNY C.0.39

09:00–09:20	Popularyzacja Mikołaja Kopernika i jego dorobku w Polsce Ludowej Mateusz Hübner (Polska Akademia Nauk, Polska)
09:20–09:40	Kopernik w pamięci publiczno-oficjalnej. 500-lecie obchodów urodzin Mikołaja Kopernika w prasie polskiej Wojciech Piasek (Uniwersytet Mikołaja Kopernika w Toruniu, Polska)
09:40–10:00	Obchody rocznicowe Mikołaja Kopernika na łamach prasy olsztyńskiej w latach 1945–1989 Magdalena Żmijkowska (Uniwersytet Warmińsko-Mazurski w Olsztynie, Polska)
10:00–10:30	Dyskusja
10:30–11:00	Przerwa kawowa

PANEL LITERATUROZNAWCZY AB.1.22

09:00–09:20	Podróż kosmiczna Mikołaja Kopernika na przykładzie „Dialogu Kopernik” Giacomo Cezary Bronowski (Uniwersytet Mikołaja Kopernika w Toruniu, Polska)
09:20–09:40	„Di Colombo e di Copernico” Copernico nella Storia della letteratura italiana di De Sanctis Paolo Rigo (Università Roma Tre, Włochy)
09:40–10:00	Il cosmo rovesciato: immagini di Copernico nel Rinascimento e oltre Carlotta Mazzoncini (Università Roma Tre, Włochy)
10:00–10:30	Dyskusja
10:30–11:00	Przerwa kawowa

PANEL HISTORYCZNO-ARTYSTYCZNY AB.0.08

09:00–09:20	Najbrzydszy Kopernik na świecie, czyli fenomen pamiątek kopernikańskich ze zbiorów Domu Mikołaja Kopernika Alicja Lubowicka (Muzeum Okręgowe w Toruniu, Polska)
09:20–09:40	Mikołaj Kopernik jako harcerz? Wizerunki astronoma w ZHP Paweł Becker (Związek Harcerstwa Polskiego, Polska), Rafał Openkowski (Uniwersytet Mikołaja Kopernika w Toruniu, Polska)
09:40–10:00	Mikołaj Kopernik na walorach filatelistycznych Kazimierz Wosiek (badacz niezależny, Polska)
10:00–10:30	Dyskusja
10:30–11:00	Przerwa kawowa

SESJA PLENARNA TLUMACZENIE SYMULTANICZNE

11:00–11:20	Perspektywy badań kopernikańskich Michał Kokowski (Polska Akademia Nauk, Polska)
11:20–13:00	Debata i podsumowanie sekcji kulturoznawczej



SEKCJA

HISTORII MEDYCyny KONFERENCJA W JĘZYKU ANGIELSKIM

Podróże i nauka: edukacyjne podróże medyczne,
transfer wiedzy i wymiana kulturowa w Europie
Środkowej na przestrzeni wieków

13–14.09.2023

Uniwersytet Mikołaja Kopernika w Toruniu

Collegium Humanisticum

ul. Bojarskiego 1, Toruń

13 WRZEŚNIA ŚRODA

SESJA 1

09:00–09:10	Otwarcie konferencji
09:10–09:40	Wczesnonowożytni gdańscy lekarze i ich dysertacje Bartłomiej Siek (Gdański Uniwersytet Medyczny, Polska)

09:40–10:10	Curabo etiam sceleton. Importowanie obiektów anatomicznych oraz umiejętności chirurgicznych do Europy północno-wschodniej po 1544 roku /online/ Ulrich Schlegelmilch (Uniwersytet w Würzburgu, Niemcy)
10:10–10:40	Recepcja idei Bernardina Ramazziniego w Elblągu: kilka uwag o elbląskim egzemplarzu edycji dzieła Ramazziniego Abhandlung von den Krankheiten der Künstler und Handwerker... (Stendal 1780) Radosław Kubus (Uniwersytet Gdański, Polska)
10:40–11:10	Niemieccy lekarze, epidemie i Ukraina pod koniec XVIII wieku Olga Gaidai (Czarnomorski Uniwersytet Narodowy im. Petra Mohyły, Ukraina, Uniwersytet Warszawski, Polska)
11:10–11:40	Ile podróżowano dla zdrowia, jak podróże wpływały na zdrowie Jakub Weglorz (Uniwersytet Wrocławski, Polska)
11:40–12:00	Przerwa kawowa
SESJA 2	
12:00–12:30	The Leiden Connection: Daniel de Superville jako pionier klinicznego nauczania medycyny w Szczecinie, 1723–1738 Joanna Nieznanowska (Pomorski Uniwersytet Medyczny w Szczecinie, Polska)
12:30–13:00	The English Connection: Johann Philipp Breyne i jego brytyjscy koledzy Katarzyna Pękacka-Falkowska (Uniwersytet Medyczny w Poznaniu, Polska)
13:00–13:30	Dzienniki podróży Nicolausa von Himsela jako mało znane źródło z połowy XVIII wieku do badania historii podróży medycznych Ineta Simansone (Uniwersytet w Rydze; Think Tank Creative Museum, Łotwa)
13:30–14:00	Justus Christian von Loder: Odkrywanie europejskich doświadczeń podróżniczych pod koniec XVIII i na początku XIX wieku Juris Salaks (Uniwersytet w Rydze, Łotwa)
14:00–15:30	Lunch
SESJA 3	
15:30–16:00	Poza uniwersytet: Ultramontańscy studenci i muzyka w Wenecji Euganejskiej między Cinque i Seicento /online/ Gioia Filocamo (Konserwatorium "G. Briccialdi" w Terni – Uniwersytet w Parmie, Włochy)
16:00–16:30	Edukacja medyczna i podróże jako czynniki wspierające zainteresowanie historią naturalną: o Christianie Heinrichu Erndelu, niemieckim lekarzu w Polsce /online/ Anna Pękacka-Egli (Klinika Lengg, Zurych; Północno-Zachodni Uniwersytet Nauk Stosowanych, Windisch, Szwajcaria), Alexandra Janus (Szpital Bülach, Szwajcaria)
16:30–17:00	Jezuicy aptekarze w XVIII wieku: studium prozopograficzne /online/ Andrea Mariani (Uniwersytet im. Adama Mickiewicza w Poznaniu, Polska)

SESJA 4

09:30–10:00	Rozumienie formularzy psychiatrycznych wraz ze świadkami z epoki. Historia mówiona reformy psychiatrycznej w RFN /online/ Felicitas Soehner (Uniwersytet Heinricha Heinego w Düsseldorfie, Niemcy)
10:00–10:30	Bridging the Baltic: budowa platformy z doniesieniami nt. podróży dla krajów basenu Morza Bałtyckiego Nils Hansson (Uniwersytet Heinricha Heinego w Düsseldorfie, Niemcy)
10:30–11:00	Współpraca zagraniczna przemysłu farmaceutycznego w PRL: studium przypadku Piotr Skalski (Uniwersytet Medyczny w Poznaniu, Polska)
11:00–11:30	Przerwa kawowa

SESJA 5

11:30–12:00	Studia medyczne w Würzburgu w drugiej połowie XIX wieku w świetle listów Henryka Łuczkiewicza do syna Tadeusza Anita Magowska (Uniwersytet Medyczny w Poznaniu, Polska)
12:00–12:30	Peregrinatio Medica (PM): Motywacje akademickie i pozaakademickie w biografii Hanny i Ludwika Hirszfeldów na początku XX wieku Stephan Nolte (Uniwersytet w Jenie, Niemcy)
12:30–13:00	Od Sokołowska do Sainte-Agathe-des-Monts: jak postępowe podejście do leczenia gruźlicy dotarło z małej śląskiej wioski do Kanady Andreas Juetteman (Brandenburgska Szkoła Medyczna; Uniwersytet Techniczny w Dreźnie, Niemcy)
13:15–14:30	Zamknięcie części naukowej konferencji



SEKCJA LEKARSKA

Od Kopernika do współczesności

15.09.2023
Uniwersytet Mikołaja Kopernika w Toruniu
Collegium Maximum
Plac Rapackiego 1, Toruń

15 WRZEŚNIA PIĄTEK

SESJA 1

09:30–09:40	Powitanie gości i otwarcie konferencji
09:40–10:00	Mikołaj Kopernik jako lekarz prof. dr hab. Janusz Małek (Uniwersytet Mikołaja Kopernika w Toruniu, Polska)
10:00–10:20	Leczenie zwierząt w czasach Mikołaja Kopernika dr hab. Jarosław Sobolewski, prof. UMK (Uniwersytet Mikołaja Kopernika w Toruniu, Polska)
10:20–10:40	Toruńscy lekarze do końca XVII wieku dr Katarzyna Pękacka-Falkowska (Uniwersytet Medyczny im. Karola Marcinkowskiego w Poznaniu, Polska)
10:40–11:00	Nie tylko Kopernik – Samuel Thomas Soemmering (1755–1830) prof. dr hab. Andrzej Kowalczyk (UMK w Toruniu, Polska)
11:00–11:20	Okres chełmiński w życiu Ludwika Rydygiera (1863–1887) Anna Soborska-Zielińska (Muzeum Ziemi Chełmińskiej, Polska)
11:20–12:00	Dyskusja
11:40–12:00	Przerwa kawowa

SESJA 2

12:00–12:20	Historia chirurgii regionalnej prof. dr hab. Marek Jackowski (Collegium Medicum UMK, Polska)
12:20–12:40	Homeopatia w bydgoskiej aptece „Pod Łabędziem”. Alternatywa i znak czasów dr hab. Wojciech Ślusarczyk, prof. UMK (Collegium Medicum UMK, Polska)
12:40–13:00	Tadeusz Reichstein – noblista rodem z Kujaw dr Marek Jurgowiak (Collegium Medicum UMK, Polska)
13:00–13:20	Zygmunt Markiewicz – lekarz, chirurg, szef dr hab. Wojciech Szczęsny, prof. UMK (Collegium Medicum UMK, Polska)
13:20–13:40	Dyskusja
13:40–14:00	Podsumowanie i zakończenie obrad



SEKCJA MŁODZIEŻOWA

Popularyzacja postaci i osiągnięć Mikołaja Kopernika w edukacji

15.09.2023
Ratusz Staromiejski
Rynek Staromiejski 1, Toruń

15 WRZEŚNIA PIĄTEK

PIERWSZA CZĘŚĆ SEKCJI MŁODZIEŻOWEJ

09:30–09:35	Powitanie gości i uroczyste rozpoczęcie sekcji
09:35–11:15	Prezentacje laureatów projektu edukacyjnego pt. „Nauki Mikołaja Kopernika w XXI wieku – jak je propagować?”, realizowanego w ramach Ogólnopolskiego Konkursu wiedzy o Mikołaju Koperniku
11:15–12:00	Prezentacje scenariuszy lekcji o Mikołaju Koperniku
12:00–12:30	Przerwa kawowa

DRUGA CZĘŚĆ SEKCJI MŁODZIEŻOWEJ

12:30–13:00	Przemówienia okolicznościowe <ul style="list-style-type: none">• Przemówienie przedstawiciela MEiN• Przemówienie Wojewody Kujawsko-Pomorskiego, Mikołaja Bogdanowicza• Przemówienie Marszałka Województwa Kujawsko-Pomorskiego, Piotra Całbeckiego• Przemówienie Kuratora Oświaty, Marka Gralika• Przemówienie Prezydenta Torunia, Michała Zaleskiego• Przemówienie JM Rektora UMK, prof. dr. hab. Andrzeja Sokali• Przemówienie Dyrektora TVP Nauka, Roberta Szaja• Przemówienie Dyrektora Poczty Polskiej Oddział w Bydgoszczy, Karola Górskiego
13:00–13:30	Wręczenie nagród laureatom konkursów organizowanych w ramach obchodów 550-lecia urodzin Mikołaja Kopernika



SEKCJA

NAUCZYCIELSKA

Kopernik w XXI wieku – warsztaty
z narzędzi przydatnych w nowoczesnej
edukacji i popularyzacji nauk

16.09.2023

Uniwersytet Mikołaja Kopernika w Toruniu

Collegium Humanisticum

ul. Bojarskiego 1, Toruń

16 WRZEŚNIA SOBOTA

WARSZTATY PRZEDPOŁUDNIOWE

10:00–13:00

Eksploracja Marsa z LEGO Education

Mistrzowie Robotyki

Baza księżycowa w 3D

Mistrzowie Robotyki

Gry planszowe na lekcji

Magdalena Kończewska

Od iskry do popiołu. Jak płonąć, aby jednak się nie spalić?

Karolina Olszewska

Fizyka na odwrót najpierw pokaż niech zbudują potem tylko pytaj?

Piotr Knappek

Stwórz przestrzeń kreatywnego rozwoju STEAM

Stowarzyszenie Robisz.To

Kamera, STEAM, akcja!

Stowarzyszenie Robisz.To

Zagadki w terenie, czyli jak przygotować Questy?

Małgorzata Kasprzak, Marek Kasprzak

WARSZTATY POPOŁUDNIOWE

14:00–17:00

Escape room na lekcji – jak go stworzyć?

Anna Krygier

Kosmiczne zderzenia – pomiar energii uderzeń meteorytów w Ziemię

Joanna Molenda-Żakowicz, Sylwester Kołomański

Wikipedia w szkole nie gryzie!

Maria Weronika Kmoch

Fotoshopowanie historii, czyli (prawie) filtry z Instagrama dawnej

Łukasz Migniewicz

Gamifikacja w edukacji – sposób na nudę
Karolina Szostak-Lubomska, Agnieszka Szymczak

TIK W EDUKACJI
Hanna Borucka

Physics snacks – przekąski fizyczne
Barbara Szymańska-Markowska

Edukacyjny potencjał gierplanszowych w praktyce
Urszula Świat

PARTNERZY SEKCJI

SEKCJA HISTORII ASTRONOMII

PAN
HN INSTYTUT HISTORII NAUKI
im. Ludwika i Aleksandra Birkenmajerów
POLSKIEJ AKADEMII NAUK

SEKCJA KULTUROZNAWCZA

 UNIWERSYTET
MIKOŁAJA KOPERNIKA
W TORUNIU
Wydział Humanistyczny

 UNIWERSYTET
MIKOŁAJA KOPERNIKA
W TORUNIU
Wydział Nauk Historycznych

 UNIWERSYTET
MIKOŁAJA KOPERNIKA
W TORUNIU
Wydział Sztuk Pięknych

 PTG
1895

 Polskie
Towarzystwo
Historyczne

 POLSKI
INSTYTUT
STUDIÓW
NAD SZTUKĄ
ŚWIATA

 Polski Komitet Narodowy
Międzynarodowej Rady Ochrony Zabytków
ICOMOS

SEKCJA HISTORII MEDYCYNY

 P O L S K O -
N I E M I E C K I E
T O W A R Z Y S T W O
H I S T O R I I
M E D Y C Y N Y

 D E U T S C H E
G E S E L L S C H A F T
F Ü R
G E S C H I C H T E
D E R
M E D I Z I N



Medicine in the Baltic Sea Region
since the early 20th Century:
Networks, changes, consequences

 hhu
Heinrich Heine
Universität
Düsseldorf

 Kujawsko-Pomorska
Okręgowa Izba Lekarska

SEKCJA LEKARSKA

 Marszałek Województwa
Kujawsko-Pomorskiego
Piotr Calbecki

 primum

 Kujawsko-Pomorska
Okręgowa Izba Lekarska

 B
BYDGOSKA
IZBA
LEKARSKA

SEKCJA MŁODZIEŻOWA

 MIASTO
TORUŃ

 Kujawsko-Pomorski
Uniwersytet
w Bydgoszczy



SEKCJA EDUKACYJNA

MISTRZOWIE ROBOTYKI ROBISZ.TO



SEKCJA HISTORII ASTRONOMII
HISTORY OF ASTRONOMY SECTION



ZJAZD POLSKIEGO TOWARZYSTWA ASTRONOMICZNEGO
MEETING OF THE POLISH ASTRONOMICAL SOCIETY



STOISKA WYDAWNICTW NAUKOWYCH
STANDS OF SCIENTIFIC PUBLISHERS





**WORLD
COPERNICAN
CONGRESS**

Collegium Humanisticum

Collegium Humanisticum

 **SEKCJA KULTUROZNAWCZA**

CULTURAL STUDIES SECTION

 **1** **PANEL ANTHROPOLOGICZNY**

ANTHROPOLOGICAL PANEL

 **2** **PANEL HISTORYCZNO-ARTYSTYCZNY**

HISTORY AND ART PANEL

 **3** **SESJA PLENARNA**

PLENARY SESSION

 **3** **PANEL LITERATUROZNAWCZY**

LITERARY STUDIES PANEL

 **SEKCJA HISTORII MEDYCZYNY**

HISTORY OF MEDICINE SECTION

 **4** **WYKŁADY**

LECTURES

 **WYSTAWY**

EXHIBITIONS

 **C** **Kartki urodzinowe dla Mikołaja Kopernika**

oraz modele budowli „Podróż Mikołaja Kopernika w 3D”
Birthday Cards for Nicolaus Copernicus
and Models of Buildings „Journeys of Nicolaus Copernicus in 3D”

 **D** **Kopernikańskie plakaty studentów**

Copernican Posters by Students

 **STOISKA WYDAWNICTW NAUKOWYCH**

STANDS OF SCIENTIFIC PUBLISHERS

 **SEKCJA KULTUROZNAWCZA**

 **1** **PANEL ANTHROPOLOGICZNY**

ANTHROPOLOGICAL PANEL

 **2** **PANEL HISTORYCZNO-ARTYSTYCZNY**

HISTORY AND ART PANEL

 **3** **SESJA PLENARNA**

PLENARY SESSION

 **3** **PANEL LITERATUROZNAWCZY**

LITERARY STUDIES PANEL

 **SEKCJA HISTORII MEDYCZYNY**

HISTORY OF MEDICINE SECTION

 **4** **WYKŁADY**

LECTURES

 **WYSTAWY**

EXHIBITIONS

 **C** **Kartki urodzinowe dla Mikołaja Kopernika**


oraz modele budowli „Podróż Mikołaja Kopernika w 3D”
Birthday Cards for Nicolaus Copernicus
and Models of Buildings „Journeys of Nicolaus Copernicus in 3D”

 **D** **Kopernikańskie plakaty studentów**

Copernican Posters by Students

 **STOISKA WYDAWNICTW NAUKOWYCH**

STANDS OF SCIENTIFIC PUBLISHERS

 **1** **WEJŚCIE**

ENTRANCE

 **SZATNIA**

CHANGE ROOM

 **WC**

TOILETY

 **SCHODY**

STAIRS

 **WINDY**

LIFTS

C.0.39

 **BIURO KONGRESOWE**

CONGRESS OFFICE

 **RECEPCJA**

RECEPTION

 **STREFA RELAKSU**

RELAXATION ZONE

 **CATERING**

LUNCH BREAK

 **PRZERWA KAWOWA**

COFFEE BREAK



WEJŚCIE
ENTRANCE

CIĄGI KOMUNIKACYJNE
PASSAGeways

PARTER
GROUND FLOOR

I PIĘTRO
1ST FLOOR



**WORLD
COPERNICAN
CONGRESS**

Collegium Humanisticum Collegium Humanisticum



SEKCJA EDUKACYJNA DLA NAUCZYCIELI
EDUCATIONAL SECTION FOR TEACHERS



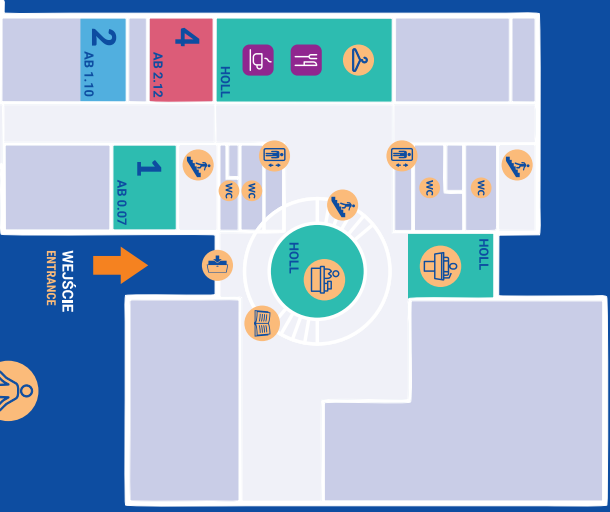
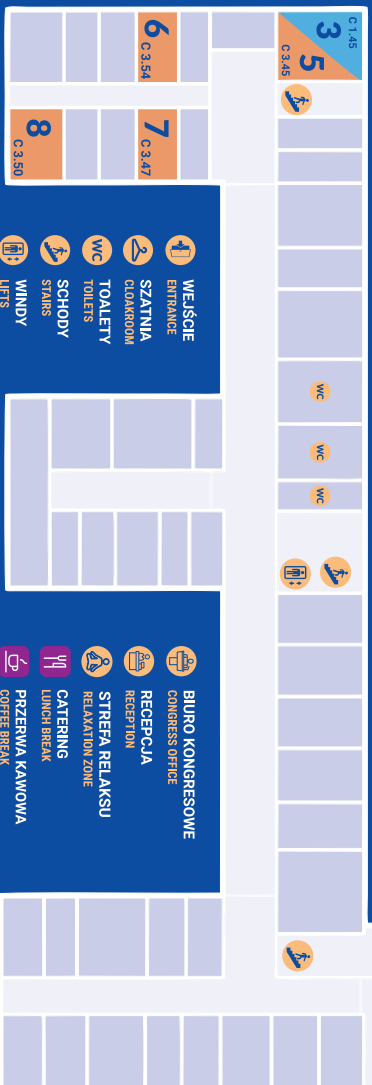
WARSZTATY
WORKSHOPS

- 1** KOSMICZNE ZDARZENIA – POMIAR ENERGII
 UDZIELENIE METERYTÓW W ZIEMI
KAMERA, STEAM, AKCJA!
- 2** EKSPLOATAcja MARSZA Z LEGO EDUCATION
 TIK W EDUKACJI
- 3** WIKIPEDIA W SZKOLE NIE GRZĄZI!
 STWORZ PRZESTRZENI
KREATYWNEGO ROZWOJU STEAMA
- 4** BAZA KSIĘGOCYFNA W 3D
 ESCAPE ROOM NA LEKCJI
– JAK GO STWORZYĆ?



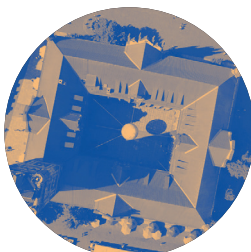
STOISKA WYDAWNICTW NAUKOWYCH
STANDS OF SCIENTIFIC PUBLISHERS

- 5** FOTOSHOPOWANIE HISTORII,
CZYLI (PRAWIE) FILTRY Z INSTAGRAMA DAWNIEJ
CZYLI JAK PRZYGOTOWAĆ QUESTY?
- 6** FIZYKA NA ODMIĘT – NAJPIERW POKAŻ,
NIEG ZBUDUJĄ, POTEM TYLKO PYTAJ
PHYSICS SNACKS – PRZEKĄSKI FIZYCZNE
- 7** OD ISKRY DO POPIOŁU – JAK PŁONAĆ,
ABY JEJENK SIĘ NIE SPALIŁ?
- 8** GRY PLANESZOWE NA LEKCJI
GAMIFIKACJA EDUKACJI
– SPOSOB NA NUDĘ



- CIĄGI KOMUNIKACYJNE**
PASSAGEWAYS
- PARTER**
GROUND FLOOR
- I PIĘTRO**
1ST FLOOR
- II PIĘTRO**
2ND FLOOR
- III PIĘTRO**
3RD FLOOR

WYDARZENIA TOWARZYSZĄCE



Wystawy, koncerty,
debaty, konferencje



Aktualny program
znajduje się na stronie
kopernik550.umk.pl

RECITAL FORTEPIANOWY MATEUSZ KRZYŻOWSKI



AULA UMK W TORUNIU
14 WRZEŚNIA 2023
GODZ. 18:00

zwycięzca XII Międzynarodowego
Konkursu Pianistycznego im. Ignacego
Jana Paderewskiego w Bydgoszczy,
laureat Nagrody Specjalnej JM Rektora
Uniwersytetu Mikołaja Kopernika w Toruniu



Informacje
o wejściówkach

ZJEDZ JAK KOPERNIK!

SPRÓBUJ DAŃ PRZYGOTOWANYCH WEDŁUG STAROPOLSKICH RECEPTUR Z 1540 ROKU!

Z okazji 550. rocznicy urodzin Mikołaja Kopernika toruńscy szefowie kuchni sięgnęli po przepisy z XVI wieku, aby przedstawić je w nowych interpretacjach. Kopernikańskie menu to zaproszenie do świętowania rocznicy urodzin wielkiego astronoma przy wspólnym stole.

W menu wybranych toruńskich restauracji pojawiają się oryginalne tytuły przepisów pochodzących z Kuchmistrzostwa z około 1540 roku. To wyjątkowe źródło historyczne – najstarsza polska książka kucharska – jeszcze do niedawna uchodziło za zaginione. Odnalazł je, odczytał i na nowo opracował prof. Jarosław Dumanowski, historyk z Uniwersytetu Mikołaja Kopernika w Toruniu.

Zapraszamy na wyjątkowe spotkanie z renesansowymi smakami!

GDZIE SPRÓBUJESZ SMAKÓW SPRZED WIEKÓW?



HOTEL KARCZMA SPICHRZ

ul. Mostowa 1

Przystawka:

Kisielica – wołowo-wieprzowa galareta przyprawiona anyżem, kolendrą, kardamonem i cynamonem, podana z chałką i marynowaną cebulą.

Cena: 24 zł

Przystawka:

Kury na grzanki tak czyń – chrupiąca grzanka z szarpaną kurą, gotowaną w bulionie z dodatkiem szafranu i imbiru.

Cena: 24 zł

Danie główne:

Kurczak na czarno – renesansowa klasyka, czyli pierś kurczaka gotowana w winie z rodzynkami i korzennymi przyprawami, podana z kluseczkami z twarogu.

Cena: 49 zł

Deser:

Farmuszka migdałowa z leguminą z kaszy jaglanej, kogłem mogłem i oliwą szałwiową – zupka na bazie migdałów z dodatkiem kremu z kaszy jaglanej.

Cena: 26 zł



RESTAURACJA MONKA

ul. Piekary 2

Zupa:

Kury na grzanki tak czyń – bulion drobiowy z kawałkami kurczaka, różnymi teksturami pietruszki i grzankami z maślanej brioszki.

Cena: 32 zł

Przystawka:

Jeleninę tak masz czyń – krokiety z wolno pieczonej jeleniny z migdałami i piklowanymi rodzynkami.

Cena: 39 zł



RESTAURACJA ESENCJA

ul. Szpitalna 4

Danie główne:

Kury młode kruche w jusze zielonej – młody kogut w różnych teksturach, z szafranem, marynowanym agrestem i octem z kwiatu bzu.

Cena: 57 zł

Deser:

Kasza z nowych wiśni – ciasto piernikowe z sorbetem z wiśni.

Cena: 25 zł





RESTAURACJA 4 PORY ROKU

ul. Przedzamcze 6

Danie główne:

Pieczone udko z gęsi – podawane z kluskami serowymi, buraczanym purée z szafranem, agrestem i musem jabłkowym.

Cena: 77 zł



RESTAURACJA HOTELU FILMAR

ul. Grudziądzka 39/43

Przystawka:

Kasza z wątroby drobiowej – mus z wątróbki drobiowej z nutą soku z kwiatu bzu, podany na pszennej grzance, z szalwią, nutką pikantnej wiśni, szafranu, rodzynek oraz cynamonu.

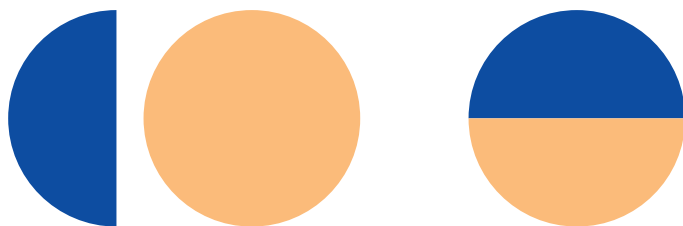
Cena: 27 zł

Danie główne:

Płaków zaduszenie – filet z kurczaka duszony w miodzie z dodatkiem soku z kwiatu bzu, podany na kluskach serowych, z korzeniem pietruszki pieczonym w miodzie i tymianku.

Cena: 59 zł





KUCHARZE KOPERNIKA

W jaki sposób historyczne przepisy z XVI wieku trafiły w posiadanie toruńskich kucharzy? Stało się to za sprawą współpracy szefów kuchni z prof. Jarosławem Dumanowskim z Wydziału Nauk Historycznych Uniwersytetu Mikołaja Kopernika w Toruniu, dyrektorem Centrum Dziedzictwa Kulinarnego UMK, który opracowuje i wydaje edycje najstarszych polskich źródeł do historii kuchni i dietetyki. *Kuchmistrzostwo* z około 1540 roku to zabytek staropolskiej literatury kulinarnej – archaiczny, tak pod względem opisanego stylu kulinarnego, jak i stosowanej terminologii. Był on konsultowany przez prof. Dumanowskiego z toruńskimi szefami kuchni w ramach inicjatywy „Kucharze Kopernika”, wspieranej organizacyjnie przez Akademię Kulinarną Studio A w Toruniu.

ZAGINIONE KUCHMISTRZOSTWO

Kuchmistrzostwo to najstarsza polska książka kucharska, która ukazała się w Krakowie około 1540 roku. Niestety do naszych czasów nie zachował się ani jeden egzemplarz tego dzieła, jedynie pojedyncze, zniszczone karty, z nielicznymi przepisami na ocet i dania z wołowiny. Na istnienie książki wskazywały jednak wzmianki w inwentarzach drukarskich z lat 1547 i 1551.

Kopia zaginionego *Kuchmistrzostwa* znalazła się w rękopiśmiennym *Zbiorze dla kuchmistrza tak potraw jako i ciast robienia*, odnalezionym w Bibliotece Narodowej Ukrainy w Kijowie i opracowanym przez Jarosława Dumanowskiego i Switłanę Bułatową. Stanowi ona część zbioru przepisów kulinarnych i porad gospodarczych, spisanych w 1757 roku na Wołyniu dla szlachcianki – Rozalii z Zahorowskich Pociowej, dziedziczki Uściługa nad Bugiem. Choć kolekcja, obejmująca ponad 1000 przepisów i porad, powstała w połowie XVIII wieku, to zawiera głównie receptury z XVI i XVII stulecia. Ten rękopiśmienny zbiór został opublikowany w 2021 roku jako ósmy tom serii *Monumenta Poloniae Culinaris*, wydawanej przez Muzeum Pałacu Króla Jana III w Wilanowie pod redakcją prof. Jarosława Dumanowskiego.



The author reveals some new findings concerning the initial period of Nicolaus Copernicus's life in Toruń

KRZYSZTOF MIKULSKI

Nicolaus Copernicus

Social milieu, background, and youth

□ CZYTAJ WIĘCEJ



HISTORIA NOWOŻYTNA

KRZYSZTOF MIKULSKI

Nicolaus Copernicus.
Sozialmilieu, Herkunft und
Jugend



EKONOMIA I ZARZĄDZANIE

MIROSLAW BOCHENEK

Mikołaj Kopernik czy Thomas
Gresham? O historii i
dyspucie wokół prawa
gorszego pieniądza



HISTORIA NOWOŻYTNA

MARIAN CHACHAJ

Mikołaj Kopernik, Czasy
studenckie. Kraków, Bolonia,
Rzym, Padwa i Ferrara (1491-
1503). Miejsca - ludzie -
książki



HISTORIA NOWOŻYTNA

KRZYSZTOF MIKULSKI

Nicolaus Copernicus. Social
milieu, background, and
youth



HISTORIA

KRZYSZTOF MIKULSKI

Mikołaj Kopernik.
Środowisko społeczne,
pochodzenie i młodość



HISTORIA

JANUSZ MALLEK

Mikołaj Kopernik. Szkice do
portretu



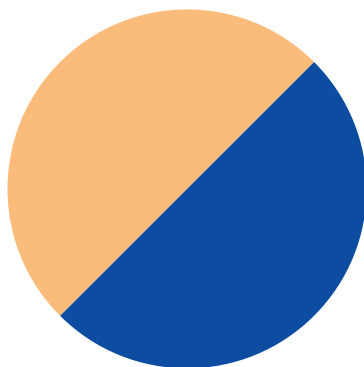
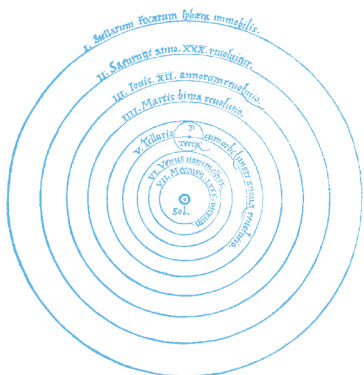
HISTORIA

ZBIOROWA PRACA

Mikołaj Kopernik i jego czasy



**ŚWIATOWY
KONGRES
KOPERNIKAŃSKI**



550-lecie urodzin Mikołaja Kopernika 1473–2023

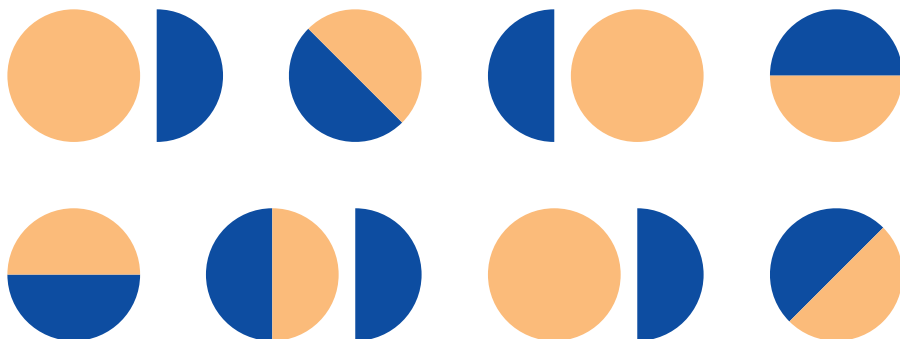
Inauguracja Kongresu, Toruń 19.02.2023

Kraków 24–26 maja 2023

Olsztyn 21–24 czerwca 2023

Toruń 12–16 września 2023

Zakończenie Kongresu, Toruń 15.09.2023



NOTATKI

A series of 20 horizontal dotted lines for writing notes.

NOTATKI

A series of 20 horizontal dotted lines for writing notes.

**Komitet organizacyjny
toruńskiej części Kongresu**

prof. dr hab. Krzysztof Mikulski
dr Tomasz Jędrzejewski
prof. dr hab. Włodzimierz Jaskólski
dr hab. Mieczysław Kunz, prof. UMK
prof. dr hab. Jarosław Włodarczyk
dr Katarzyna Pękacka-Falkowska
dr Michał Targowski
mgr Michał Kłosiński

Koncepcja

dr hab. Mieczysław Kunz, prof. UMK

Redakcja

dr Ewa Walusiak-Bednarek

Identyfikacja wizualna Kongresu

Studio Dobosz

Projekt graficzny i skład broszury

Anna Jaszczuk

Opracowanie graficzne map

Anna Bielawiec-Osińska

Opracowanie programów sekcji

dr Dominika Gołaszewska-Rusinowska

Sekretarze toruńskiej części Kongresu

dr Dominika Gołaszewska-Rusinowska
Rafał Openkowski

Współpraca

Anna Kuczborska
dr Bartłomiej Oleszek

Obsługa toruńskiej części Kongresu

Biuro Rektora
Centrum Badań Kopernikańskich
Dział Promocji i Komunikacji

Obsługa informatyczna

Uniwersyteckie Centrum Informatyczne



ORGANIZATORZY



UNIWERSYTET
MIKOŁAJA KOPERNIKA
W TORUNIU



UNIWERSYTET
JAGIELLOŃSKI
W KRAKOWIE



UNIWERSYTET
WARMIŃSKO-MAZURSKI
W OLSZTYNIE



INSTYTUT HISTORII NAUKI
im. Ludwika i Aleksandra Birkenmajerów
POLSKIEJ AKADEMII NAUK

Patronat Honorowy
Prezydenta Rzeczypospolitej Polskiej
Andrzeja Dudy

PREZYDENT.PL

Finansowane ze środków
Ministra Edukacji i Nauki



Minister
Edukacji i Nauki



Ministerstwo
Edukacji i Nauki

PARTNERZY INSTYTUCJONALNI

Partnerem wydarzenia
jest Gmina Miasta Toruń



MIASTO
TORUŃ

SSO KOCZMICA BRÓDZIN
MIKOŁAJA
KOPERNIKA



visitTorun.com

Samorząd Województwa
Kujawsko-Pomorskiego



KUJAWY
POMORZE



Urząd Marszałkowski
Województwa
Kujawsko-Pomorskiego
w Toruniu

Partnerem wydarzenia jest
Samorząd Województwa
Kujawsko-Pomorskiego



2023 rokiem
Mikołaja Kopernika
w województwie kujawsko-pomorskim

PARTNERZY CZĘŚCI TORUŃSKIEJ KONGRESU



APATOR



260
lat



KOPERNIKUS
Toruń



KAW
monitor



TZMO
GRUPA

